

Kovácsné Koreny Ágnes

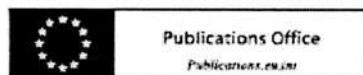
Európai Bizottság Magyarországi Delegációja

Információ az Európai Unióról, a csatlakozásról*

Magyarország 2004. május 1-jétől az Európai Unió tagja lesz. Uniós tagságunk és hatásai szinte minden magyar állampolgárban ezer és egy kérdést vetnek fel. Ezekre a kérdésekre mind többen a könyvtárban keresnek és találnak választ. Az alábbiakban az uniós információs források közötti eligazodásban kívánunk segítséget nyújtani – könyvtárosnak és olvasónak egyaránt.

Eur-Op

Új oldalon érhető el az Európai Unió Kiadóhivatalának katalógusai az EU honlapján. Az új honlap (<http://publications.eu.int>) tájékoztatást nyújt a Kiadóhivatal tevékenységéről, legfrissebb kiadványairól, bemutatja a legfontosabb hivatalos kiadványokat (pl. *Official Journal*), s közvetlen hozzáférést biztosít a Kiadóhivatal kezelésében lévő adatbázisokhoz. Ez utóbbiak közül a jogi adatbázisok-

hoz (Eur-Lex és Celex), a pályázatokot tartalmazó adatbázisokhoz (TED és SIMAP), valamint az IDEA nevű adatbázishoz, amelyben az uniós intézmények munkatársainak elérhetőségéről tájékozódhatunk.

A Kiadóhivatal korábban katalógusokkal, indexekkel, s a negyedévente megjelenő *Eur-Op News* (ISSN 1021-1675) című lapjával segítette az eligazodást kiadványai között. Mára a nyomtatott katalógusokat egy online katalógus váltotta fel, amely a <http://online.eur-op.eu.int> címen érhető el.

Az Official Journal és a Bulletin

Az Európai Unió közlönye a naponta megjelenő *Official Journal (OJ)*. A lap hivatalos elnevezése 2003. február 1-jétől, a Nizzai Szerződés életbelépésétől: *Official Journal of the European Union*. A valamennyi hivatalos nyelven (jelenleg 11) megjelenő közlöny két alsorozatban (L és C) lát napvilágot, amelyeket egy *szupplementum (S)* egészít ki. (A csatlakozási hullám eredményeként a Hivatalos Közlönyt a Kiadóhivatal naponta 20 nyelven fogja megjelentetni!)

L sorozat – Legislation (ISSN 0378-6978)

Az L sorozatban jelennek meg az Európai Unió elsődleges és másodlagos joganyagai. Az elsődleges joganyaghoz az alapító szerződések (Treaties), s a csatlakozási és társulási szerződések tartoznak; a másodlagos joganyagba a rendeletek (regulations), az irányelvek (directives), a döntések (decisions), az ajánlások (recommendations) és az állásfoglalások (opinions).

- **Rendeletek:** minden tagállamra nézve kötelező érvényűek, közvetlenül alkalmazhatók.
- **Irányelvek:** szintén kötelező erejű jogszabályok, végrehajtásuk módját és mikéntjét azonban az adott tagállam határozza meg. A jogszabály általában az elérendő eredményt tűzi ki. A nemzeti jog részévé kell tenni.
- **Döntések:** közvetlenül alkalmazhatók, nincs szükség arra, hogy a belső jog részévé tegyék. Csak azokra kötelezőek, akikre vonatkozóan megalkották őket (egyenre vagy tagállamra egyaránt).
- **Ajánlások és állásfoglalások:** nem jogszabályok, kötelező erejük nincs, de a jogszabályok között szokás megemlíteni őket.

C sorozat – Information and Notices (ISSN 0378-6986)

A C sorozatban különféle intézményi információk, állásajánlatok, törvény-előkészítések és híryanagyok jelennek meg. Ebben a sorozatban olvashatók:

*A TMT 1998. 2. számában *Az Európai Unió információs, dokumentációs forrásai* címen megjelent írás frissített, átdolgozott, egyben azt kiegészítő változata.

- az Európai Parlament üléseinek jegyzőkönyvei;
- az Európai Bíróság (Court of Justice) és az Elsőfokú Bíróság (Court of First Instance) ítéletei, az esetek rövidített anyagai;
- az Európai Számvevőszék (Court of Auditors) jelentései;
- a parlamenti képviselők írásos kérdései, illetve a rájuk adott bizottsági vagy tanácsi válaszok;
- a Gazdasági és Szociális Bizottság (Economic and Social Committee), illetve a Régiók Bizottságának (Committee of the Regions) állásfoglalásai;
- az uniós intézmények álláshelyeire szóló versenyfelhívások;
- az EU programjaiban való részvételre ösztönző felhívások stb. is.

S sorozat – Supplement (ISSN 1027-6505)

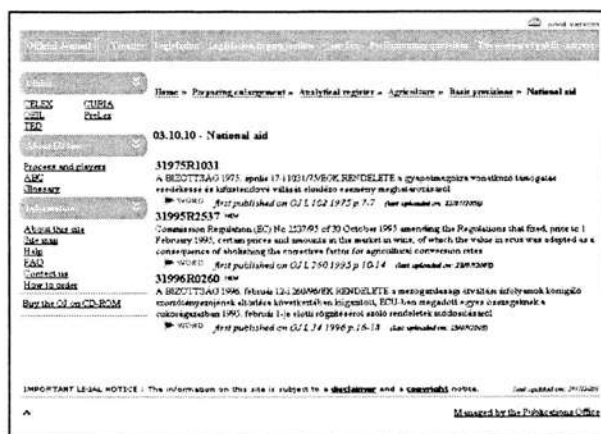
A szupplementum az Európai Unió közbeszerzési tenderfelhívásait teszi közzé naponta, valamennyi hivatalos nyelven. A tenderfelhívások típusait a http://publications.eu.int/general/en/oj_en.htm oldal részletezi.

Az L és C alsorozat naponta megjelenő nyomtatott verziójára évente lehet előfizetni (ez mintegy 7–800 lapszámot jelent évente), de lehetőség van egyes számok megvásárlására is a Kiadóhivatal terjesztőirodáin keresztül (Magyarországon az Euro Info Service cégnél: <http://www.euroinfo.hu>). Mindkét alsorozat megjelenik CD-ROM-on is, s elérhető online is (erről részletesen a *Hozzáférés az ún. Közösségi adatbázisokhoz* c. fejezetben szöveglünk).

Az Európai Unió hatályos jogszabályainak gyűjteménye évente kétszer jelenik meg *Directory of Community Legislation in Force* címmel, tárgyszó- és kronológiai indexszel, az OJ L sorozat részeként. Elektronikus változatában (<http://europa.eu.int/eur-lex/hu/dd/index.html>) az egyes jogszabályok már magyarul is elérhetők.

Bulletin of the European Union (ISSN 0377-9181)

Az évente tízszer megjelenő folyóirat rövid összefoglalásokat közöl a Közösség intézményeiben folyó programokról, ismerteti az egyes ágazatok, közösségi politikák aktuális helyzetét, s megadja a témához kapcsolódó hivatalos dokumentumok referenciáit is. A kiadvány egy új keresőmotorral is ellátva olvasható az *Europa Serveren* is: <http://europa.eu.int/abc/doc/off/bull/en/welcome.htm>

A Kiadóhivatal 2003-as programjában szerepel a kezelésében lévő összes adatbázis és honlap adaptálása az EU-bővítésre való felkészülés jegyében (l. magyarázó jegyzetek és interfészek), az EU-Bookshop portál megnyitása a jelenlegi és archív közösségi kiadványok felvételével, valamint a CELEX honlap adaptálása is, hogy a látássérültek is használhassák.

Hozzáférés az ún. Közösségi adatbázisokhoz

Eur-Lex portál

Az Eur-Lex portál az első lépés abba az irányba, hogy az Európai Unió valamennyi hivatalos rendelkezését, az ún. Közösségi jogszabályokat egységes formában, egy helyen tegyék elérhetővé az állampolgárok számára. A portál a következő lehetőségeket kínálja jelenleg:

- Egységes hozzáférési pont az Európai Unió összes jogi dokumentumához.
- Közvetlen hozzáférés a CELEX, PreLex, OEIL adatbázisokhoz és egyéb intézményi dokumentumforráshoz.
- A dokumentumok több különböző formátumban érhetők el a portálon.
- Egységes keresési felület.
- Ugrópont a további jogi honlapokhoz.

A portál tartalma:

1. Official Journal of the European Union/az Európai Unió Hivatalos Közlönye
2. Treaties/Alapszerződések (Római Szerződés, Maastrichti Szerződés, Nizzai Szerződés – egységes szerkezetben)
3. Másodlagos joganyag
4. Készülő jogszabályok

5. Esetjog
6. Parlamenti kérdések
7. Közérdeklődésre számot tartó hivatalos dokumentumok (pl. Zöld Könyvek, Fehér Könyvek, jelentések, bizottsági előterjesztések, az Európai Bizottság munkadokumentumai)

Celex

Előfizetéses jogi adatbázis, amely az Európai Unió teljes hatályos jogszabály-állományát tartalmazza, napi frissítésben. Az adatbázisban egyes szavakra, dátumokra, jogszabálysámra, Celex-azonosítóra, OJ-beli megjelenésre stb. is kereshetünk. A hozzáféréshez a jelszót a Kiadóhivatal terjesztőirodáin keresztül lehet igényelni.

Az Igazságügyi Minisztérium honlapja

Egyre nagyobb az igény arra, hogy az Európai Unió jogszabályait magyarul is olvashassuk, az olvasók kezébe adhassuk. Magyarországon a közösségi jog (ún. *acquis communautaire*) magyarra fordítását az Igazságügyi Minisztérium koordinálta. A lefordított jogszabályokat – a nyelvi és szakmai lektorálás után – a minisztérium egyrészt eljuttatja az Európai Bizottsághoz, másrészt pedig bárki számára ingyenesen hozzáférhetővé teszi saját honlapján.

Az Európai Bizottság a megkapott magyar nyelvű jogszabályokat egy újabb ellenőrzés után fokozatosan beépíti a közösségi joganyagot feltáró adatbázisokba (pl. Celex). Ez a folyamat már elkezdődött, jól mutatja ezt a feljebb említett *Directory of Community Legislation in Force*, amelyben ezek a jogszabályok már magyarul is elérhetők. A Kiadóhivatal már elkezdte azoknak az alkalmazottaknak a felvételét, akiknek feladata lesz, hogy előkészítsék 2004. május 1-je előtt a Hivatalos Közlöny (Official Journal) különkiadásait, melyek az *acquis communautaire*-t tartalmazzák majd az új hivatalos

nyelveken (az újonnan csatlakozó országok nyelvein).

A magyarra fordított uniós jogszabályok adatbázisba rendezve elérhetők az Igazságügyi Minisztérium honlapján is (<http://www.im.hu>). A minisztériumi honlap részletesen bemutatja az Európai Unió intézményeit, a jogalkotásban betöltött szerepüket, ismerteti az ún. *Treaty*k, alapszerződések tartalmát és jelentőségét, s hozzáférést nyújt a közösségi jog magyar nyelvű változatához.

Az Európai Parlament információs, dokumentációs forrásai

Az Európai Parlament (EP) képviselőit az EU-tagországok szavazásra jogosult állampolgárai 1979-től választják közvetlenül. A 2004. júniusi európai parlamenti választásokon már – EU-állampolgárként – a magyar választópolgárok is dönthetnek arról, kik képviseljék országunkat az Európai Parlamentben. Az EP képviselői nem országokként, hanem pártfrakciók, politikai csoportok szerint ülnek a plenáris üléseken. A képviselők – a nemzeti parlamentekhez hasonlóan – munkájuk nagy részét bizottságokban végzik.

Az Európai Parlament az EU intézményei közül elsőként – s azóta is élenjáróként – készítette el honlapjának új nyelvi változatait, az újonnan csatlakozó államok nyelvein. Oldalain egyre több hasznos információ érhető el magyarul is, pl.:

- az Európai Parlament általános bemutatása: http://www.europarl.eu.int/presentation/default_hu.htm
- az Európai Parlament tevékenysége, hivatali szervezete: http://www.europarl.eu.int/activities/default_hu.htm

Es utóbbi oldalon keresztül lehet hozzáférni az EP hivatalos dokumentumaihoz is, köztük a plenáris ülések jegyzőkönyveihez, a szakbizottságok jelentéseihez, a petíciókhoz, a képviselői kérdésekhez, vagy az egyes ülések jegyzőkönyveihez is (http://www.europarl.eu.int/plenary/default_hu.htm).

2002-ben az Európai Parlament információs irodát hozott létre több csatlakozásra váró országban, így Magyarországon is. A budapesti iroda elérhetősége:
 Országház
 1055 Budapest, Kossuth tér 1–3.
epbudapest@europarl.eu.int

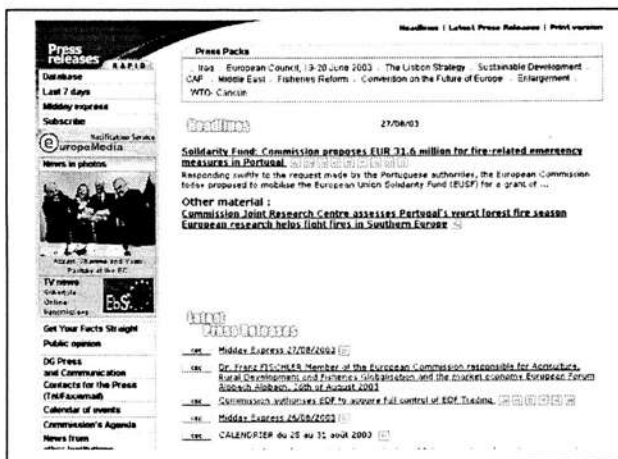
Hírek az Európai Unióról/tól

Ha friss híreket keresünk az Európai Unióval vagy a csatlakozással kapcsolatban, számos forráshoz fordulhatunk:

European Commission. Virtual Press Room

(http://europa.eu.int/comm/press_room/index_en.htm)

Az Európai Bizottság Virtuális Sajtószobája jelenleg 11 hivatalos nyelven kínál naponta többször is friss híreket, sajtóközleményeket, beszédeket. Elérhető az oldalról a Sajtó és Kommunikációs Szolgálat honlapja, amelyen keresztül a bizottság információs, kommunikációs tevékenységéről olvashatunk. Elérhetjük innen pl. azt az audiovizuális könyvtárat, amelyből fotókat, hang- és videoanyagokat tölthetünk le az EU történetével és aktualitásaival kapcsolatban egyaránt (http://europa.eu.int/comm/mediatheque/index_en.html). A virtuális sajtószoba betekintést ad a bizottsági ülések napirendjébe, egy uniós eseménynaptárba, az Eurobarometer közvélemény-kutatási eredményeibe, s hozzáférést biztosít a többi uniós intézmény friss híreihez is.

Ha magyarul szeretnénk az unióval kapcsolatos friss híreket olvasni, számos honlap áll rendelkezésünkre, ezek közül néhány:

Magyar Távirati Iroda. EU-oldal

Az MTI nemrégiben nyitott EU-oldalain a friss európai uniós, illetve csatlakozással kapcsolatos híreken kívül számos fotó, video- és hanganyag is az olvasó rendelkezésére áll, melyek a magyarországi uniós események, rendezvények legfontosabb pillanatait, beszédeit stb. örökítik meg. Az oldal dokumentumtárában többek között a Csatlakozási Szerződés is elérhető magyar nyelven.

Euro.hu

Elsősorban az üzleti élet, a gazdaság szereplőinek készül az *Euro.hu* oldal, amely a friss hírek mellett leginkább a közös európai valutával, az uniós monetáris politikájával kapcsolatban kínál újdonságokat, számos statisztikai adattal, tényfeljegyzéssel.

EUcsatlakozas.lap.hu

Hosszan lehetne sorolni azoknak a honlapoknak a címét, ahol magyar nyelvű uniós információt lehet találni. Egyszerűbb azonban, ha kiindulási pontként pl. az *eucsatlakozas.lap.hu*-t választjuk, ahol összegyűjtötték a mindazokat az oldalakat, amelyek a csatlakozás bármely szegmensével találkozhatunk, a hivatalos minisztériumi honlapoktól kezdve, az információs központokon keresztül a sajtótermékekben megjelent uniós cikkekig.

Európai uniós pályázati oldalak

Grants and loans from the European Union

Az Európai Bizottság Főtitkársága által működtetett oldal közvetlen hozzáférést ad mindazon bizottsági főigazgatóságok oldalához, amelyekről európai uniós pénzügyi támogatás nyerhető. A lehetőségeket tematikusan rendezve is el lehet érni: a mezőgazdaságban dolgozóknak szóló lehetőségektől kezdve az oktatási, képzési programokig. Az oldal elérhetősége: http://europa.eu.int/comm/secretariat_general/sgc/aides/index_en.htm

Közbeszerzési Információs Rendszer (SIMAP)

A *Système d'Information pour les Marchés Publics* névre hallgató új adatbázis az eEurope kezdeményezés jegyében született. Az új honlap (<http://simap.eu.int/>) részletes leírását adja az EU közbeszerzési szabályrendszerének, hozzáférést ad a legfrissebb közbeszerzési tenderekhez, vonatkozó szabályzatokhoz és szabványokhoz, egyszerű keresési lehetőséget is kínálva a használóknak. A rendszer a jelenlegi hivatalos nyelvek mindegyikén kereshető.

TED – Tenders Electronic Daily

(<http://ted.publications.eu.int/>)

Az Official Journal S alsorozatára épül a TED adatbázis, amelyben a következő közbeszerzési tendereket találhatjuk meg:

Szerződéstípus	Értékküszöb	Vonatkozó EU-irányelv
Építési szerződések	EUR 5 000 000	Directive on public works contracts: 93/37/EEC
Szolgáltatási szerződések	EUR 200 000	Directive on service contracts: 92/50/EEC
Szolgáltatási szerződések	EUR 200 000	Directive on service contracts: 93/36/EEC
Beszerezési szerződések a vízügy, az energia és a közlekedés területén	EUR 400 000	Sector Directive: 93/38/EEC
Beszerezések a telekommunikáció területén	EUR 600 000	Sector Directive: 93/38/EEC
Építési szerződések	EUR 5 000 000	Sector Directive: 93/38/EEC
GATT szabályok alá eső szerződések	EUR 125 000	

Nemzeti Fejlesztési Terv és EU Támogatások Hivatala

A jelenleg a Miniszterelnöki Hivatal keretében működő részleg oldalain a Nemzeti Fejlesztési Terv teljes szövegén és mellékletein kívül az EU támogatási alapjainak részletes leírását kapjuk: előcsatlakozási alapok, strukturális és kohéziós alapok, közösségi kezdeményezések és közösségi programok. Az oldal közvetlen hozzáférést biztosít a legfrissebb uniós pályázatokhoz is (<http://www.nfh.hu>).

Központi Pénzügyi és Szerződéskötő Egység

(<http://www.cfcu.hu>)

A Központi Pénzügyi és Szerződéskötő Egység fő feladata az intézményfejlesztési Phare programok

magyarországi menedzselése, valamint a programokkal kapcsolatos tudnivalók ismertetése. Oldalain a Phare program keretében Magyarországon meghirdetett pályázatok állapotuk szerint kereshetők. A *Várható* kategóriában a már jóváhagyott, de még meg nem hirdetett pályázatok találhatóak. Meghirdetésükkor ezek átkerülnek az *Aktív*, tehát a már pályázható tendereket tartalmazó kategóriába. A pályázatok benyújtási határidejének elmúltával a pályázati felhívások a *Lejárt határidejű* csoportba kerülnek át, ezekre már nem lehet pályázni. A *Rövid lista hirdetések* a pályázatokon rövid listára került ajánlattevőkről szóló közleményeket tartalmazzák. Az *Odaítélt* csoport azokat a lejárt határidejű pályázatokat tartalmazza, amelyekre a nyertessel már meg is kötötték a szerződést.

EU-információ Magyarországon

Európai Bizottság Magyarországi Delegációja:

<http://www.eudelegation.hu>

Európai Tájékoztatási Központ:

<http://www.eudelegation.hu/etk>; <http://www.eu.hu>

Külügyminisztérium. EU-oldalak:

<http://www.kulugyminiszterium.hu>

Külügyminisztérium. EU-vonal:

<http://www.euvonal.hu>

Európai Unió Kommunikációs Közalapítvány:

<http://www.eukk.hu>

Európai uniós információt szolgáltatók Magyarországon:

http://www.eudelegation.hu/etk/kiadvanyok_mithonnan.php

Beérkezett: 2003. IX. 23-án.

Bővül a Thomson kutató-adatbázisa

A Thomson ISI 2004-ben mintegy 1100 új kutatóval bővíti az *ISIHighlyCited.com* honlap tartalmát, amely ingyenes hozzáférést kínál a világ legfontosabb kutatóihoz, akikre a legtöbbet hivatkoztak. Kategóriánként mintegy harminc-hatvan névvel bővül a kínálat, amelyeket az ISI 1983–2002 közötti hivatkozás-adatbázisából gyűjtöttek ki. Az *ISIHighlyCited.com* 4500 kutatót tartalmaz, ami alig fél százaléka az ISI adatbázisában húsz év alatt összegyűjtött több mint félmillió személynek.

Mindenkiről életrajzi adatokat (végzettség, oktatói vagy szakmai státus, társasági tagság, illetve tiszt-

ség, jelenlegi kutatási terület) és publikációs anyagot (szakcikkek, könyvek vagy könyvfejezetek, konferencia-előadások, honlapok és más internetes elérhetőségek) közölnek a kutatók ismertetése alapján. Az *ISIHighlyCited.com* információi név, kategória, ország és intézmények szerint is kereshetők. Az *ISIHighlyCited.com* bibliográfiája a Web of Science adatbázishoz kapcsolódva teszi teljesebbé szolgáltatását.

/Thomson ISI-sajtóközlemény, 2004. február 5. 2 p.
<http://www.isinet.com/isihome/press/>

(Z. D.)